

Sygn. akt II. Ka. 2/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 kwietnia 2015 r.

Sąd Okręgowy w Suwałkach w II Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący:	SSO Grażyna Zielińska (spr.)
Sędziowie:	SSO Waldemar Malec SSO Jacek Przygucki
Protokolant:	st.sekr.sądowy Edyta Ewa Basaj

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej Aldony Figiel

po rozpoznaniu w dniu 9 kwietnia 2015r.

sprawy **P. K.**

oskarżonego z art.156 § 1 pkt 2 kk w zw. z art.156 § 2 kk

na skutek apelacji, wniesionej przez Prokuratora Rejonowego w Elku

od wyroku Sądu Rejonowego w Elku

z dnia 13/11/2014 r. sygn. akt II. K. 141/14

Zaskarżony wyrok uchyla i sprawę przekazuje do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Elku.

Sygn. akt II Ka 2/15

UZASADNIENIE

P. K. oskarżono o to, że:

w dniu 31 października 2013 r. w E. uderzył pięścią w twarz M. M. (1) powodując jego upadek na ziemię i uderzenie głową o twarde podłoże w wyniku, czego nieumyślnie spowodował obrażenia ciała w postaci złamania kości podstawy czaszki, uogólnionego stłuczenia mózgu, stłuczenia mózdzku z narastającym wodogłowiem pourazowym, złamania zatoki szczękowej stanowiące ciężką długotrwałą chorobę realnie zagrażającą życiu czym działał na szkodę M. M. (1),

tj. czyn z art. 156 § 1 pkt 2 kk w zw. z art. 156 § 2 kk

Wyrokiem z dnia 13 listopada 2014r., sygn. akt IIK 141/14 Sąd Rejonowy w II Wydziale Karnym w Elku:

I. Na mocy art. 66 § 1 i 2 kk, art. 67 § 1 kk postępowanie karne wobec oskarżonego **P. K.** warunkowo umarzył na okres próby lat 2 (dwóch).

II. Na mocy art. 67 § 3 kk orzekł wobec oskarżonego obowiązek naprawienia szkody poprzez zapłatę na rzecz M. M. (1) kwoty 100 złotych (sto).

III. Zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa kwoty 60 złotych tytułem opłaty oraz kwotę 257,42 złotych tytułem pozostałych kosztów sądowych.

Apelację od powyższego wyroku złożył Prokurator Rejonowy w Elku. Skarżąc wyrok w całości zarzucił:

- błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia mający wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia, a polegający na niezasadnym przyjęciu, że wina i społeczna szkodliwość zarzucanego oskarżonemu czynu nie są znaczne, podczas gdy społeczna szkodliwość zarzucanego oskarżonemu czynu nie są znaczne, podczas gdy prawidłowa analiza materiału dowodowego prowadzi do wniosków przeciwnych;

- obrazę prawa materialnego, a to art. 67§1kk, poprzez jego niewłaściwe zastosowanie i orzeczenie obowiązku naprawienia szkody podczas gdy w przedmiotowej sprawie nie wystąpiła szkoda o charakterze materialnym.

Podnosząc powyższe wniosł:

- o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi I instancji, natomiast w przypadku uwzględnienia jedynie drugiego zarzutu wniósł o zmianę wyroku w pkt. II poprzez wyeliminowanie rozstrzygnięcia zw przedmiocie obowiązku naprawienia szkody.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje.

Apelacja prokuratora zasługuje na podzielenie. Trafny bowiem jest zarzut dotyczący błędnej oceny zarówno winy jak też społecznej szkodliwości czynu zarzucanego oskarżonemu.

Należy przypomnieć, że zgodnie z treścią art. 66 § 1 k.k. sąd może warunkowo umorzyć postępowanie karne, jeżeli wina i społeczna szkodliwość czynu nie są znaczne, okoliczności jego popełnienia nie budzą wątpliwości, a postawa sprawcy niekaranego za przestępstwo umyślne, jego właściwości i warunki osobiste oraz dotychczasowy sposób życia uzasadniają przypuszczenie, że pomimo umorzenia postępowania będzie przestrzegał porządku prawnego, w szczególności nie popełni przestępstwa.

Jest rzeczą oczywistą, że dla możliwości wydania orzeczenia o warunkowym umorzeniu istotne jest ustalenie wszystkich przesłanek odpowiedzialności karnej. Nie może więc budzić wątpliwości ani fakt popełnienia przestępstwa, ani sprawstwo oskarżonego, ani podstawa przypisania mu winy.

Skoro jedną z przesłanek warunkowego umorzenia postępowania jest wymóg, aby okoliczności popełnienia czynu nie budziły wątpliwości, sąd na podstawie zebranego materiału dowodowego musi dojść nie tylko do wniosku, że sam fakt popełnienia przestępstwa nie budzi wątpliwości, a zatem istnieją wystarczające podstawy, aby oskarżonemu przypisać popełnienie tego czynu, lecz także powinien wyjaśnić elementy przedmiotowe i podmiotowe tego czynu rzutujące na ocenę zarówno stopnia jego społecznej szkodliwości, jak i stopnia zawinienia oskarżonego.

Zgodnie z treścią art. 115 § 2 k.k. dla ustalenia stopnia społecznej szkodliwości czynu niezbędne jest zbadanie zarówno strony przedmiotowej czynu (rodzaj i charakter naruszonego dobra, rozmiary wyrządzonej lub grożącej szkody, sposób i okoliczności popełnienia czynu, waga naruszonych przez sprawcę obowiązków), jak i jego podmiotowej strony (motywacja sprawcy, postać zamiaru). Kompleksowa ocena wszystkich tych elementów winna doprowadzić do ustalenia, że stopień społecznej szkodliwości czynu "nie jest znaczny", a zatem ów stopień jest wyższy od "znikomego" i swoim zakresem może obejmować zarówno przypadki "nieznaczne", jak i "średniego" stopnia społecznej szkodliwości.

Trzeba też zwrócić uwagę, że na stopień społecznej szkodliwości przestępstwa nie mają wpływu właściwości i warunki osobiste sprawcy, środowiskowa opinia o nim, dotychczasowy tryb jego życia, przyznanie się sprawcy do winy,

dobrowolne naprawienie przez sprawcę szkody wyrządzonej przestępstwem, wyrażona przez niego skrucha, czy też ewentualne pogodzenie się z pokrzywdzonym. Są to bowiem okoliczności mające znaczenie dla ustalenia podstaw prognozy kryminologicznej.

Aby możliwe było warunkowe umorzenie postępowania, niezależnie od stopnia społecznej szkodliwości czynu sąd powinien ustalić również stopień zawinienia, który to stopień także nie może być znaczny. Wyznaczenie stopnia zawinienia wymaga ustalenia najpierw wszystkich przesłanek przypisania winy, takich jak dojrzałość sprawcy i jego poczytalność, z zakresu rozpoznawalności bezprawności czynu oraz braku anormalnej sytuacji motywacyjnej występującej w nasileniu uniemożliwiającym wymaganie od sprawcy dania posłuchu normie prawnej. Należy też podkreślić, że na stopień zawinienia wpływa stopień społecznej szkodliwości czynu, ale tylko do granic możliwości przewidywania konsekwencji swojego zachowania. Dla stosowania warunkowego umorzenia postępowania na mocy art. 66 § 1 k.k. warunek braku znacznego stopnia winy musi występować kumulatywnie z brakiem znacznego stopnia społecznej szkodliwości przestępstwa.

Reasumując, należy stwierdzić, że dla podjęcia przez sąd prawidłowej decyzji w zakresie warunkowego umorzenia postępowania stan faktyczny sprawy nie może budzić żadnych wątpliwości w świetle zebranego materiału dowodowego i dokonanej przez sąd jego oceny. To właśnie na podstawie tych dowodów sąd ustala sprawstwo oskarżonego, stopień jego zawinienia i społecznej szkodliwości czynu, a więc okoliczności, które implikują inną przesłankę warunkowego umorzenia postępowania, a mianowicie wymóg, by okoliczności popełnienia czynu nie budziły wątpliwości.

Przechodząc na grunt przedmiotowej sprawy, należy stwierdzić, że Sąd Rejonowy wszystkie te okoliczności rozważał ale w sposób niewłaściwy je ocenił.

Niewątpliwie całe to zdarzenie, które miało miejsce w dniu 31 października 2013r. w E. spowodował swoim agresywnym zachowaniem pokrzywdzony i sąd orzekając o odpowiedzialności karnej oskarżonego fakt ten winien wziąć pod uwagę.

Nie można jednak nie zauważać kwestii w jaki sposób zadał cios oskarżony i jakich na skutek tego obrażeń doznał M. M. (1).

Jak wynika z akt sprawy nie było to spontaniczne odepchnięcie pijanego, natarczywego mężczyzny. Silny, dobrze zbudowany i mający przewagę fizyczną nad pokrzywdzonym, oskarżony P. K. uderzył pięścią w twarz M. M. powodując złamanie zatoki szczękowej lewej (k. 108 opinia biegłego) i upadek na plecy z silnym uderzeniem tyłem głowy w twarde podłoże. Na skutek tego upadku pokrzywdzony doznał złamania kości podstawy czaszki, uogólnionego stłuczenia mózgu i stłuczenia mózgdzku z narastającym wodogłowiem pourazowym. Jakże są następstwa tych urazów, wynika zarówno z akt sprawy jak też z protokołu rozprawy apelacyjnej na którą stawiał się pokrzywdzony M. M.. Wszystko wskazuje na to, że pokrzywdzony nie odzyska całkowitej sprawności.

Zdaniem Sądu Okręgowego sąd nie powinien stosować warunkowego umorzenia postępowania, nawet gdy wystąpią jego przesłanki, gdy w konkretnym przypadku będzie się temu sprzeciwiać wzgląd na zaspokojenie społecznego poczucia sprawiedliwości lub potrzeby w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa.

Rozważając powyższe Sąd odwoławczy zaskarżony wyrok uchylił i sprawę przekazał Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Przy ponownym rozpoznaniu sąd wnikliwie ocenił skutki zachowania oskarżonego P. K., stopień jego winy i społeczną szkodliwość czynu mu zarzucanego a następnie wydał wyrok, który również w odczuciu społecznym będzie sprawiedliwy.